

Felelős szerkesztő
MURANYI JOZSEF.
Szerkesztőség:
Kassa, Harang-utca 9.
Telefon: 150.
Megjelenik minden nap
délután 5 órakor.
Egyes szám **2** krajcár
(4 fillér).
Kéziratot nem ad vissza
a szerkesztő g.

NAPLÓ

KASSA, CSÜTÖRTÖK, 1911. FEBRUÁR 2.

HETEDIK ÉVFOLYAM. — 27. SZAM.

Előfizetési árak:

Kassán:
Egész évre . . . 14.—K
Fél évre . . . 7.—
Negyed évre . . . 3.50.
Egy óra . . . 1.20

Vidéken:
Egész évre . . . 20.—K

Kiadóhivatal:

Kassa, Harang-utca 9.
Telefon: 150.

Hirdetések petit sor szá-
mításal díjszabás szerint

Az utolsó órában.

Kassa, febr. 1.

Tisza István gróf aradi beszéde a cselekedetre kötelezett politika végig pillantása a helyzeten. A többség kötelességérzetének első igazi megmozdulása annak az államférfiúnak a lelkében, aki érzi hazája iránt tartozó felelősége nyomasztó súlyát. És ez érte mindég még abban a nehéz időben is, amikor a szédület és trivialitás minden démona rászabadult az országra.

Az aradi beszéd egyenesen a felelőség tudatából indul ki. A megpróbáltatáson végighurcolt ország, végre az ő politikájának adott igazat és vele a mostani parlamenti többségre bízta a maga sorsát. Tisza csak azt mondja, hogy a kormány, beleértve a többséget, jól ismeri ennek a kötelességnek egész nagyságát.

Nincs benne kétség, hogy Tisza ezt a beszédét az obstrukció megelőzése végett, utolsó figyelmeztetésül mondta el. Az egész nemzetet hívja föl tanunak, hogy nemcsak ő, nemcsak a kormány, a többség és a kisebbség, hanem az egész ország lássa és fölismerje azokat a veszedelmeket, amelyek a képviselőházba becsempészett obstrukcióból az alkotmányra és országára származnak.

Hogy van-e már obstrukció, nincs-e, ebben a kérdésben Tisza nem akar döntené. Helyesen állítja be rövid előadásába a kormány és többség őszinte törekvését. A már teljesített jelentékeny törvényhozási munkát s a romok eltakarítására fordított veritéket s az ország alkotmányos pacifikálásának elérése végett elért kiegyenlítéseket, a melyek az osztályokat és társadalmi rétegeket sokkal közelebb hozták egymáshoz, mint a hogy voltak akármikor, a koliciós szétzúllás éveiben. Az ellenzéki vezetők a nagy döntés előtt maguk is elítélték az obstrukciót és nincs is annak jele, hogy a rettenetes tanulságok után, másképp gondolkoznának.

Való azonban, hogy ezek a vezetők eloldalogtak az első sorból. Tisza azonban nem akarja észrevenni. Az utolsó pillanatban is arra gondol, amivel óriási diadalát aratta a választásokon: a kiegyenítésre, az alkotmánytisztelő emberek őszinteségére s a parlamentarizmus végpusztulására, amit megelőzni — joggal hiheti — többségnek és kevesebbségnek egyformán hazafias és becsületbeli kötelessége.

A magyar nemzetnek élnie kell és ennél magasabbra tűzött politikai cél nincsen. Cselekedni pedig mindég annak a kötelessége, akiben a nemzet megbízott.

A Rákóczi-szobor.

Szegeden már kész a minta.

Kassán alszik a szobor-bizottság.

A Rákóczi-kultusz ébrentartására Szeged város közönsége a maga erejéből szobrot emel és megörökíti II. Rákóczi Ferenc nagy fejedelmünk ércemlékét. Ifjú Vastag György szobrászművész értesítette a szegedi Rákóczi-szobor bizottságot, hogy a mintát már elkészítette s az öntés előtt áll. A szobor ércbe öntése előtt az országos képzőművészeti tanács bírálata következik, majd elfogadás esetén a bronzöntés. A szegedi Rákóczi-szobor májusban Rómába kerül, a nemzetközi képzőművészeti kiállításra, ahonnan egyenesen Szegedre hozzák és ősszel eleleplezik.

Ime, Szeged nem ült a szobor alapfőkéjén, mihelyt a gyűjtés befejeződött, haladéktalanul életre keltette a tervet. Szegeden már ez év őszén állni fog a Rákóczi-szobor, míg a kassai Rákóczi-szobor ügye még csak az álmok világában él. Mikor Szegeden megkezdtek a gyűjtést, a kassai Rákóczi-szobor alapja már olyan tőkével rendelkezett, hogy a pályázatot ki lehetett volna írni, évek mulnak és a szobor-bizottság alszik. A nemzet lelkes közadakozásából gyűjtött tőke a bankokban gyűmölcsözik és a nemzet akaratát ezzel negligálja a szobor bizottság. Mert nem azért adakozott az ország hazafias közönsége, hogy itt huzzáhalaszgassák az ügy elintézését, hanem, hogy a Rákóczi és kuruc vezérek hamvait őrző város piacán, mielőbb impozáns műemlék hirdesse a szabadságharcosok dicső emlékezetét.

Szeged színmagyar népétől tanulhatna a kassai szobor-bizottság és már véget vehetne annak az országra szóló csufságának, hogy itt a pénzen ülnek és mesterségesen megakadályozzák az egész ország által már türelmetlenül várt emlékmű felállítását.

Marthon Géza és a felesége

A férj tagadja a házasságot.

De nyilatkozik a „művészről“.

Ki ne emlékeznék Marthon Gézára, a kassai Nemzeti Színház karmesterére, aki azóta fényes karriert csinált és jelenleg a Király Színház első diszidense. A temperamentumos karmester, legutóbb a Cigányszerelem kitűnő betanításával, vivta ki Lehár a szerző, valamint a közönség elismerését.

És ki nem emlékeznék Ricza Gizára, a kis molett, csinos barna leányra, aki a mult nyáron a ligeti kioszkban dobogtatta meg a szalmaözegek szivét. A hódítóan szép orfeum chansonet, még 7—8 év előtt egy nagyváradi nyomdában gépleány volt és egyszerre a világot jelentő deszkákon szereplő művész.

A kis nagyváradi nyomdászleány zóta nagy karriert futott meg. Bejárta nemcsak Magyarország városait, de külföldön is kapott szerződéseket és évről-évre ismertebb női tagja lett az éjszakai artista világnak és mindig szerencsével működött, tett szert udvarlókra. Az édesanyját, aki itt lakott a réten, egy szegényes lakásban, is felvitte Ricza Giza Budapestre magához. A „művészről“ a Steinhart mulatónak állandóan szerződött tagja lett és most különös körülmények között kiderült az is, hogy férjhez ment, még pedig Marthon Géza színházi karmesterhez.

A férj azonban úgy látezik, már kiábrándult házasságából, mert Ricza Giza a következő nyilatkozatot adta ki:

Marthon Géza, a Király színház karmestere azt állítja, hogy nem vagyok a felesége.

Akit esetleg közelebről érdekel az, hogy a férjem ez állítása mennyire felel meg a valóságnak, az a VIII. ker. anyakönyvi hivatalban megtudhatja, — hogy Marthon ur velem 1910. október 22-én Budapesten törvényes házasságot kötött.

Marthonné-Ricza Giza.

Marthon Géza tovább is tagadja a szent frigyét és semmi áron sem akarja elismerni, hogy ő házasságot kötött volna. A fővárosi művészkörökben most erről a furcsa házasságról beszélgetnek.

A téli fűtőanyag

a legjutányosabban, pontos szállítás és kedvező feltételek mellett csak STROH HENRIK SZENRAKTÁRÁBAN SZEREZHEŐ BE. ELSŐRENĐÜ POROSZ és SZILÉZIAI SALONKÖSZÉN, valamint PIRSZÉN (coaks), ugymint TŰZ FA a legszolidabb módon árusítatik. Megrendelések Fő-utca 83. az óras üzletben. Raktár Eszterházi-u. 21. sz.

Otthon-kávész

== fényesen átalakított új helyiség. ==
 Fulkék társaságok számára.
 Kényelem és elegancia. ELSŐRANGU
 == KISZOLGÁLÁS. Új biliárdok. ==
 BEL- ÉS KÜLFÖLDI LAPOK.
 NAPONTA CIGÁNYZENE.
 == SZÁLLODÁNK ELSŐRANGU. ==
 TISZTÁN BERENDEZETT SZOBÁK.

Premier-est a színházban.

A szent liget.

(Flezs és Cavaillet 3 felvonásos vígjátékának bemutató előadása.)

A francia szerzők társaságai között, kétségtelenül *Flers* és *Cavaillet* neve a legjobb hangzású. A kacagást harsogó Páris fölöttük uralkodnak. Nincs jókedvűbb, ötletesebb, elmésebb e két szerzőnél. Amit megírtak, az a komikum első sorban és olyan pompásan rögzítik meg, hogy zamata, ize el nem párolog s mint válogatott injenccség kerül a színpadra.

A *szent liget* a legsikerültebb vígjátékok közül való. Már az ötlet is kitűnő megfigyelésre vall. A hivatalos szépművészet kuliszái mögé tekintenek a szerzők s ott aztán buzog a furcsaság, a fejére állított erkölcs, az emberi hiúság és korlátoltság, amivel bájos könnyedséggel játszanak. Nincs egy epés szavuk a játékban, minék komolykodni az élet fonákosságai felett, mikor az annyira mulatságos. Francine, a hiu, nagyravágó írónő nem tud belenyugodni, hogy a becsületrendet egy másik írónőnek szánták. Mindent megmozgat, első sorban jámbor, hűséges urát, hogy a piros szallagocska az ő keblén virítson. Egy levél, melyet a könyvtárból hozott könyvben talál, a nála látogatásra megjelent Adriennek, a szépművészetek igazgatója feleségének szerelmi titkába avatja. Ebből aztán a két asszony között bizalmas viszony fejlődik Francine visszaadja a látogatást Adriennek, ahol megismerkedik Champmorellel, az urával. A szép asszony nagy hatást tesz a szépművészetek igazgatójára és hevösen udvarolni kezd. Csak hogy Francine egy kijózanító pofonnal tudtára adja, hogy a hódításnak ezt a módját nem ismeri. A hatalmas direktor meg van sértve s Francine már veszve látja a becsületrendet, amikor érte jön a férje. Találkozik vele Adrienne, a mókus természetű, szerelmes asszony, aki mindég más fura szeret ugrani s a férfit meghódítja. Ezért a kis kalandért Adrienne kijárja Francine számára a piros szallagocska. Csak hogy kiderül a férj vetke, az asszony azonban megbocsát neki, mert tudja, hogy csak feláldozta magát és csak őt szereti.

Ez volna a mese váza, de hát így szárazon elmondva meg se közelítjük a vígjáték valódi értékét. A szellemesség gazdagon csillog minden porcikáján és úgy szikráznak az ötletek, mint a nyári csillag-éső. A szerzők kimeríthetetlen jókedvvel kacagtatják a közönséget. Egy-egy elmés fordulatnál megakadt az előadás, annyira nevetett a közönség. Igen sok finom megfigyelés van a darabban, átítatva nemes patinájú ironiáival. Ezek speciális párisi aperszük, de a megértő közönség élvezetet talált bennük.

Az előadás a legjobbak közül való. A szereplők kifogástalan szereptudással, igazán érvényre juttatták a vígjáték szépségeit. Francine szerepét sok bájjal, sziniesen, kitűnően eltalált csevegéssel személyesítette *Harsányi Margit*. Megértette a komplikált lelkületű írónő egyéniségét, és hiven beleléte magát az alakba. Vezette a cselekményt, mindvégig érdekesen és gondos művészi játkkal. *Hevessy Gusztó*, az állhatatlan, nagy-

szívű, kalandvágyó asszonykát jellemzően adta. Szenvedélyes, csábító, temperamentumos volt, teljesen beilleszkedett a szerzők szellemébe. *Virányi* a férj szerepében, a jámborságában megskédített férfit hatásosan adta. A szépművészeti igazgató szerepében *Majthényi* finom humorát élveztük. Egyike a legmulatságosabb figuráknak, de helyzetével nem élt vissza, a szerep eszrijét aknázták ki, igazán stilszerű előkelőséggel *Ujváry*, mint táncos orosz gróf, a grotesk elemet képviselte és ehhez úgy ért, hogy minden jelenését hangos derűtség fogadja. *Bársony*, egy félszeg udvarlót karakterizált igen hatásosan. Az előadás külső hatásán is meglátzott, hogy a közönség vidáman mulat a francia szerzők boszorkányos ügyességével megírt vígjátékán. Azt hisszük a *Szent liget* besorozható a saison éláger darabjai sorába. A rendezés igen gondos, a kiállítás a párisi izléshez méltó.

(m.)

Andrássy nagy kávéház!

Tulajdonos: Szentgyörgyi Ferenc.

BEL- ÉS KÜLFÖLDI LAPOK

:: 7 ÚJ BILIÁRDASZTAL ::

Minden szombaton

= katonazene-hangverseny. =

HIREK.

— Lapunk legközelebbi száma a közbesső ünnep miatt, péntek este a rendezés idején jelenik meg.

— Vármegyei tisztviselők drágasági pótléka. Abauj-Torna vármegye törvényhatósági bizottsága december havi gyűlésén elhatározta, hogy tisztviselőit — tekintettel a jelenlegi drágaságra, — pótlékban fogja részesíteni. A közgyűlés eme határozata azonban csakis a belügyminiszter jóváhagyása után léven végrehajtható, ezért a tisztviselői kar annak idején felkérte *Székely Ede* főispánt, hogy a tisztikar érdekében hathatós támogatását érvényesítse a kormányonál. A főispán a tisztikar kérelmét jogos és méltányosnak találva, az ügyet magáévé tette s nemcsak a tisztikarnak ígerte meg támogatását, hanem a közgyűlésen, nyomban a határozat kihirdetése után sem habozott kijelenteni, hogy a jóváhagyást személyének súlyával is szorgalmazni fogja. Ennek következtében a jóváhagyás nem is késett s ma már a tisztviselők boldogan sietnek az adóhivatalhoz nyugtáikkal, hogy a 7%-os drágasági pótlékok felvegyék.

— Vizsgák a közigazgatási tanfolyamon. Tegnap fejezték be a közigazgatási tanfolyamon a félévi vizsgákat, amint értesülünk az eredmény kitűnő volt.

— Köszönet nyilvánítás. A kassai iparosok és munkások rokkant- és nyugdíjgyűlése hálás köszönetét nyilvánítja Kassai Jelzálogbank és a Kassai Takarékpénztár igazgatóságainak az egylet céljaira beküldött 30—30 korona adományaiért.

— Sikos járdák. A rendőrség még a tél elején dörgedelmes hirdetőműben a sikos, jeges, hóval borított járdák állandó tisztítását és hamuval, fűrészpórral vagy homokkal való behintését szigorúan elrendelte. Akkor dicsértük *Váczy József* főkapitány erőlyes rendeletét, de most, hogy végre a komoly tél beállott és állandóan havazik, konstatálhatjuk, hogy ez a szigorú rendelet csak írott malaszt maradt. A rendőrség nem gyakorolja azt a szükséges ellenőrzést, amit beigért és a ház mesterek, háziurak elhanyagolják a járdatisztítást. Már eddig is több súlyos baleset történt a sikos járdán,

egyre-másra bukfenecznek a járókélok. A főkapitány ur a közönség hálájára számíthat, ha ennek a tarthatatlan állapotnak szigorú büntetéssel véget vet. De nemcsak a közjárdák gondozását vegye figyelembe, hanem a magánházak udvarában levő cement és keramitjárdák tisztítását és fűrészpórral, homokkal való elhintését rendelje el. Néhány törött kar, kifacamadott kéz, megsérült comb és láb megéri a hatóság rendelkezését.

— Püspökjelölés. A tiszai ágostai hitv. evang. egyházkerületben megüresedett püspöki állásra a január hó 29-én tartott egyházi gyűlésen a késmárki és iglói tekintélyes egyházak, úgy a késmárki lyceum tanári kara, *Geduly* Henrikre adták szavazatukat. Az iglói egyház felügyelője *Münnich* Sándor, miután a választás nem az ő kívánsága szerint történt, azért egyházfelügyelői állásáról lemondott. A kassai I-6 egyházközösség február hó 6-án tartja meg a püspökjavaslat közgyűlést.

— A Liga ingyentej osztása. A gyermekvédő Liga hoigy bizottságának fáradságtalan közreműködése mellett a Ferenc-József téri volt kaszánya épületben január 22-től jan. 28-áig 886 adag tej és szelnye lett kiosztva.

— Előadás a magyar polgárság szociológiájáról. A kassai szociáldemokrata párt szakszervezeti bizottsága meghívására, pénteken, f. hó 6-án este 8 órakor fog dr. *Fényes* Samu a város háza közgyűlési termében előadást tartani a magyar polgárság szociológiájáról.

— A szerbiai hus behozatala. Amerikába irányuló husbehozatal, már kezdetét vette s az első szállítmányok Bécsbe és Budapestre már meg is érkeztek. A kiküldött osztrák és magyar állatorvosok megvizsgálták a belgrádi vágóhidakat s mindent a legnagyobb rendben találtak. Egyelőre, csak levágot sertéseket fognak nagyobb mennyiségben a monarchiába exportálni, melyekből elégséges mennyiség áll rendelkezésre, míg vágómarhat kezdetben csak keveset exportálhatnak. Mindazonáltal vágómarha is érkezik Szerbiából a napokban Budapestre; ugyanis néhány nap előtt három budapesti nagy mészáros járt Szerbiában, akik Nisben és Kragujevában 300 db. elsőminőségű ökröt vásároltak, melyeket Belgrádban fognak levágni s a hus hűtőkamrákban szállítják Budapestre, ahol azt a Központi vásárcsarnokban mérik ki. Sertés 30,000 drb. áll ezidő szerint Szerbiában rendelkezésre, ennek nagyrészt azonban Bécs részére bécsi napi áron — levonva abból a költségekre kilónként 20 fillért — foglalták le.

— Vásáráthelyezés. Kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy a *Hernádcsány* községben (Abauj-Torna m.) minden évben március és november hónapok 3-ik hétfő napján helypénzszedéssel egybekötött országos kirakó- és állatvásár tartassék és Szerednye községben (Ung. m.) a folyó évi május hó 8-ára eső országos kirakó és állatvásár ez évben kivételesen május hó 9-én továbbá a f. é. május hó 29-ére eső juhvásár május hó 30-án tartassék meg. Miről a kassai kereskedelmi és iparkamara az érdekelteket értesíti.

— Lópatkolási tanfolyam. A magyar kir. földművelésügyi miniszter Abauj-Torna vármegye és Kassa város részére lópatkolási tanfolyam rendezését engedélyezte. A tanfolyam vezetője Leidl Emil állatorvos lesz, aki közhírré teszi, hogy tanfolyamát, amelybe még kassai kovácsmesterek és legények felvétetnek — február hó 5-én reggel 9 órakor az Uj-utca 1. sz. házban nyitja meg. A résztvevők a megjelölt időben és helyen iparigazolványukkal vagy munkakönyveikkel és erkölcsi bizonyítvánnyal felszerelve pontosan jelentkezzenek.

— Világkiállítás Párisban. Balton képviselő törvényjavaslatot nyújtott be a francia kamarához, egy 1920-ban Párisban,

a köztársaság 50 évi fennállásának megünneplése alkalmából rendezendő világkiállítás tárgyában. A kamara a javaslatot előzetes tárgyalás végett a kereskedelmi és iparbizottsághoz utalta, Dubay kereskedelmi miniszter pedig a kereskedelmi kamarához, valamint a kereskedelem, ipar és mezőgazdaság szindikátusaihoz megkeresést intézett, véleményüknek kell indokolás kíséretében kifejezést adva. A válaszok beküldésének határideje február 1-én jár le, de a legtöbb válasz már beérkezett s ezek tulnyomóan tagadók, azaz a világkiállítás megtartása ellen irányulnak.

— **Egészségügyi kihágás.** A sűrűn tartott piaci vizsgálatok során majd minden alkalommal előállítanak egy-egy elárúsított, akik nem törődve a vevők egészségével, a legkönnyelműbb módon tisztátalan, megfertőzött élelmicikkkel kereskednek. Ma reggel egy rendőr előállította a piacról Belanszky Andrásné született Janocska Mária széplaki lakost, aki tejeskannáját piszkos rongyokkal takarta le — a vásárló közönség üdvére. A tejesasszony ellen egészségügyi kihágás címen megindult az eljárás.

— **Tátrafüreden** a téli szezon elérte tetőpontját. Az elmúlt napok rendkívül erős havazása egy csapásra megváltoztatta a téli tájképet. A hóban aránylag szegény január után, úgy látszik, igen havas február következik, mert jelenleg olyan magas a hóréteg, amilyen már évek óta nem volt a Tátrában. A magas hóréteg természetesen igen kedvező a téli sport üzésre és a balett verőfnyes, ragyogó időjárás, valamint az egyre hosszabbodó napok mellett csak folyton élénkül a téli élet Tátrafüreden.

— **Kézrekerült betörő.** A kassai rendőrség büntető osztálya kiderítette, hogy a helybeli javítóintézet sereimére január hó 15-én elkövetett betöréses lopások tettese **Sebesi Ferenc** 20 év körüli volt javítóintézeti növendék. Jelenleg a zilahi ügyészség fogházában van elzárva, amennyiben az ottani rendőrség egy Zilahon végrehajtott betöréses lopás miatt letartóztatta. A kassai büntető nyomozóosztálynak sikerült minden bizonyítékot beszereznie és így kétségtelen, hogy a javítóintézeti betörést ő követte el. Érdekes, hogy a nyomozásban egy elvesztett gummi-sarok jött a rendőrség segítségére, amit a betörő az épület melletti hórétegben elvesztett s amely ilyenformán árulója lett. Az eljárás megindult.

— **Éjjeli szórakozás.** Réso Lajos napszámos az elmúlt éjszaka a Rákóczi-körúton azzal szórakozott, hogy a földbe bevett károkat kihuzzgálta és felhasogatta. A szórakozó napszámos ellen megindult a kihágási eljárás.

— **Eltűnt flu.** Gajdos András kassai lakos bejelentette a rendőrségen, hogy Géza nevű fia, ki a III. polgári osztályba jár, január 31-én éjjel eltűnt, szüleinek Liliom-utca 3. számú lakásáról és azóta nem tért vissza. Allítólag Gáspár asztalos fiának társaságában Sátorajauhelyre szökött. A rendőrség keresi a szökevény flut.

— **Furfangos tolvaj.** **Mahlberger** Ferenc helybeli ipari alkalmazott a napokban 2 drb. aranykarikagyűrűt vitt egy vésnökhez megmunkálás végett. A dolgról azonban tudomást szerzett valaki, aki másnap beállított az üzletbe és felhasználva egy alkalmazott jóhiszeműségét, elcsalta tőle a gyűrűket azzal, hogy ő a tulajdonos. Az igazi birtokos, midőn a dolog kiderült, feljelentést tett az ismeretlen tolvaj ellen, akit most keres a rendőrség.

— **Rendőri krónika.** A tegnapi nap folyamán közcsendháborítás és botrányokozás címén a következőket zárta el a rendőrség: **Urbanecz Gyula**, **Német Péter**, **Jávodi András**, **Tóth János**, **Benedek József**, **Csecsina János**.

— **Találtatott a Fő utcán** ma délelőtt egy **Béres Mária** névre szóló cselédkönyv. Tulajdonosa átveheti a rendőrségen.

— **Ladvenszky Rezső butorgyáros Kassa, Fő-utca 88.** Francziskánus templommal szemben. **Allandó nagy raktár teljes lakásberendezésekről**, saját készítményü keményfa butorok. — Vállal függönyöket és szőnyegeket nyáron át moly elleni megóvásra. Kapható Mönning-féle molyirtó szer 1—2—3 korona áron.

Berger nagy kávéház
az előkelő közönség találkozóhelye.
Hangversenyek mindennap.
Chikáói Karambol asztalok.

Színház.

— **Karenin Anna** a színházban. Holnap, csütörtökön újabb színre kerül az idei színházi évad legizgatóbb és legnépszerűbb drámája a **Karenin Anna**. Közönségünk szinte követeli a darab szintentartását, annyira felejtethetlenné tette azt előtte **Fái Flóra** nagyszerű művészetével. Előreláthatólag újabb siker fogja a darab holnapi előadását kísérni. A többi főszerepeket **Bárony Aladár**, **Harsányi Margit**, **Majthényi László**, **Virányi Sándor**, **Havasi Gusztika** és **Sziklay József** játsszák.

— **Cabaret a Schalkházban.** A kassai vendéglők és kávéház febr. 16-iki bálja egy kabarettel, melyben elsőrangú művészek szerepelnek, teszi még élvezetesebbé az estét.

— **Pintér Imre kabaret-előadása** Lőcsén. Zsufolásig megöltötte a lőcsei közönség a városi színház nézőterét, sőt a zenekar helyére is pótléseket rögtönöztek, hogy **Pintér Imre** kabaret-társulatának bohókás mókáin mulasson. **Pintér Imre**, **Parlagi Kornélia** és **Fehér Artur** színművészek töltötték be az estét, míg a zenét **Keresztály Jenő** szolgáltatta zongorán. A műsor igen ügyesen volt összeválogatva s úgy a zenés számok, mint az apró bohóságok állandó jókedvben tartották a közönséget.

— **Az Urániából.** Az a lelkiismeretes, jó izles és nagy szakavatottság, amellyel eddigelé az **Uránia**-színházban találkozunk a műsor számainak összeválogatásatekintetében, a magyarázója a nagy sikernek, hogy a közönség annyira felkarolta ezt a nagyszerű tudományos intézményt, amely viszont a legtekélyesebbet nyújtja a közönségnek. A szombati és vasárnapi műsorban szenzációs számok szerepelnek: A sárka ördög, detektív történet, **Daniel Rochet**, **Távol a szemnek**, **távol a szívnek** c. vigjátéka, mindkettő színezve. A **Pathé Journal** és számtalan szebbnél szebb kép gyönyörködteti a nézőt a katonazenekar részvételével.

KASSAI NEMZETI SZÍNHÁZ.

Szerdán, 1911. évi február hó 1-én

A SZENT LIGET.

Vigjáték 3 felvonásban.

Személyek:

Margerie Paul	Virányi Sándor
Francine, a felesége	Harsányi Margit
Champmorel	Majthényi L.
Adrienne, a felesége	Havasi Guszt.
Zukiskine gróf	Ujváry Lajos
Tes Targettes	Bárony Aladár
Benjamin	Serfőzy György

Műsor:

Csütörtökön d. u., Muzsikuleány.
este, **Karenin Anna**.

Pénteken, **Dolovai** nábob leánya. Színmű.
Szombaton, **Sulamith**. Zsidó daljáték.

Vasárnap, d. u. **Kis lord**.
este **Cigányszerzem**.

TÁVIRAT — TELEFON.

A bankvita.

A képviselőház ülése.

Budapest, febr. 1.

A képviselőház mai ülésén **Kabos Ferenc** elnökölt.

Az elnök jelenti, hogy a horvát országgyűlés által a parlamentbe küldött 40 delegátus megérkezett.

Azután áttértek az **Osztrák-Magyar Bank** szabadalmának meghosszabbításáról szóló javaslat tárgyalására.

Baross János a román pénzüzetekről beszél. Azt mondja, hogy szükség van a román bankokra, mert a magyar bankoknál egy román ember számára sincs pénz. Kénytelenek tehát a román nemzetiségűek a saját érdekükben román pénzüzetet alapítani. Az **Oszták Magyar Bank** minden tekintetben megfelel céljainak, úgy a magyar, mint az osztrák közgazdasági igényeket kielégíti. Eppen semmi alapos ok nem forog fenn arra, hogy a közös bankot megszüntessük.

Elfogadja a javaslatot.

Bihari Antal Justh-párti képviselő hosszas beszédben fejtegeti a közös bank intézményéből a magyar államra háramló súlyos közgazdasági károkat.

Nem fogadja el a javaslatot.

Ezután **Tisza István** gróf emelkedett szólásra. Azt mondja, hogy nem szabad a közös bankot közgazdasági szempontból elítélni, mert az megfelelően szolgálja mind a magyar, mind az osztrák érdekeket. Magyarország csak akkor lesz oka az önálló bankot felállítani, ha gazdaságilag megerősödik és a közös bank nem elégíti ki igényeit. Akkor szolgáljuk igazán a teljes függetlenség ügyét, ha gazdaságilag igyekszünk megerősödni.

Görgey Arthur állapota.

Budapest, febr. 1.

Görgey Arthur állapota súlyosabbra fordult. A beteg az éjszakát nyugtalanul töltötte.

Elítelt váltóhamisító.

Arad, febr. 1.

Az aradi kir. törvényszék ma tárgyalta **Weinberger Ferenc** aradi kereskedő bűnyjét. **Weinberger Ferenc** 25 váltót hamisított és azokat különböző pénzüzeteknél beváltatta, a pénzt pedig elkártyázta. Az aradi kir. törvényszék büntető tanácsa **Weinberger Ferencet** másfélévi börtönre ítélte.

Hazajött meghalni.

Keszthely, febr. 1.

Király Péter, aki néhány napja érkezett vissza Amerikából, ma délelőtt bezárkózott lakásába és egy revolverrel mellbelötte magát. A golyó a szerencsétlen ember szívét furta át és nyomban meghalt. Tettének oka ismeretlen.

Kassai műjégyár.

Értesítés.

A n. é. közönség szives tudomására hozzuk, hogy

műjégyárunk
üzemét már megkezdte.

Kristálytisza műjeget hozunk forgalomba és elfogadunk heti-, havi- és idénybérletet kedvezményes árak mellett. Rendelési előjegyzéseket szívesből elfogad FRIEDMAN TESTVÉREK cég aFő-utca 6. szám alatt. Telefonszám: 233.

Kassai műjégyár, Perlmutter Jakab és Társai.

Dohánytözsde

a város központjának
legforgalmasabb helyén

olcsó boltbérrel

családi okok miatt

azonnal átadó.

Közvetítők nem díjaztatnak. — Cím e lap kiadóhivatalában.

Télen át

nem érdemes a fehérműt otthon mosatni, mert

HALTENBERGERNÉL

a ruha legnagyobb megkímélése mellett mossák a fehérműt, suly szerint mán-gorolva és vasalva, darabonként való árszámítás mellett. Háztól való elhozatal és házhoz való szállítás.

Gallérok, kezelők
felülmulhatatlan kivitelben tűkörfénnel vasaltatnak. TELEFONSZÁM 70.

Valódi szörmék,
boák, muffok,
női kalapok, siphák,
legjutányosabb áron

Aufricht üzletében

kaphatók.
Fő-utca. Fekete-sas épület.

GOLDBERG és NEUWIRTH

vízvezeték és csatorna berendező cég
Kassa, Deák Ferenc-utca 37. szám.

Telefon 443. szám.

Makulatura papir

kicsiben és nagyban
jutányos áron kapható

a „NAPLO” kiadóhivatalában Kassán.
— Harang-utca 9-ik szám —

Murányi József kiadó.

KASSAI NÉPBANK R.-T.

Fő-utca 22. szám I. emelet (saját ház.)

foglalkozik bankszakmába vágó összes ügyletekkel.

Elfogad betéteket betétkönyvecskére és cheque-számlára a legelőnyösebb feltételek mellett.

Váltókat, kisorsolt értékpapírokat leszámítol. — Folyósámla hitelt engedélyez fedezet alapján. — Értékpapírokat, külföldi pénzneme-
ket vesz és elad. — Szelvényeket díjtalanul vált be.

Felvilágosítások készséggel adatnak.

ETERNA

Ha Ön a legprecízebb, legelegánsabb, a legtöké-
letesebb órát keresi, a fenti szót el ne felejtse.
Az ETERNA schveizi órák páratlanul állnak a
világon.

A Schild Frères & Cie. Grenchen (Schweitz)

„ETERNA” világhírű gyártmányainak egyedüli raktára:

HEILMANN HENRIK

órák és aranyműves, Kassa, Kossuth Lajos-utca 9-ik szám.

Raktárán saját gyártmányu briliáns, gyémánt ékszerek, drága-
kövek, arany, ezüst és kínai ezüst tárgyak. Elfogad legkényesebb
aranyműves és órák munkát. A legmodernebb gépekkel és műsze-
rekkel felszerelve. Törött aranyat, drágaköveket és ezüstöt vásárol vagy
becserél. Zálogházban elhelyezett ékszerekről a zálogjegyek magas áron vásároltatnak.

Farkass Mátyás

hygienikus BORBÉLY-ÜZLETE
Fő-utca 35. sz. a. (a Dóm mellett.)

Pontos és tiszta kiszolgálás.
Abonens vendégek részére kívá-
natra külön fiók. Mindennemű haj-
munkák készítettnek. — Illatsze-
rek nagy választékban kaphatók.

Jégyári berendezés

óránként 450 kg. munkaképes-
séggel elsőrendű német gyártmány

négy hét alatt szállítható.

Kisebb üzemű hidegfejlesztő- és
jéggépeket gyorsan szállíthatnak

Gál és Fodor Budapest, Teréz-
körút 23. szám.

Építési és háztelkek eladása.

A gőzfürdő mellett fekvő
Gróf Andrássy-féle kert a
városi közgyűlés engedélyével
parcellázás alá kerül.

Ez a telek, három széles, új
utcával elválasztva, több épi-
tési és háztelkekre oszlik fel
s parcellánként eladó. A fel-
parcellázott telek, amely épít-
kezésre igen alkalmas, a
központhoz közel, a város
belsejében fekszik.

Az építési telkek olcsó árai-
ról és egyéb előnyös felté-
telekről részletes felvilágosi-
tást nyújt

dr. Halmi Béla és dr. Halmi Felix
ügyvédek társirodája.
Kassa Fő-utca 25. l. em.

Nyomatott VITÉZ A. UT. KASSA.

Kassai Estilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Fő-utca 64. szám alatt. (Szinházual szemben.)
Telefonszám: 21.

POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
MURÁNYI JÓZSEF

Helyben: Előfizetési árak:
Egész évre 16 korona Egy évre 20 korona
Fél évre 8 " Fél évre 10 "
Negyed évre 4 " Negyed évre 5 "
Egyes szám 4 fillér.

Földmivelési ügyek.

Magyarországon a lakosság háromnegyedrészét foglalkoztatja földmiveléssel s így nagyon is érthető, ha a földmivelésügyi tárca költségvetésének képviselőházi tárgyalása felé sok érdeklődés fordul. Érdekes tudni, hogy ki mit helyesel s ki mit kifogásol a mostani rendszerben. Sajnos, hogy az érdeklődő közönség nem igen szerezhethet magának tiszta képet a tárgyalások menetéről, mert a napi sajtónak nem áll módjában az összes észrevételeket részletesen közölni. Így csak a saját pártállású képviselők nézeteit közölheti, akkor is ritkán teljesen, hanem csak bővebb kivonatban, míg a más pártállású beszédeknek csak néhány sor jut. Így, ha valaki csak megközelítőleg is helyes képet akar magának a fontos tárgyalásokról szereztetni, négy-öt különböző pártállású lapban kénytelen elolvasni az országgyűlési tudósításokban közölt beszédeket. Pedig az ilyen, mindenkit egyaránt érdeklő fontos gazdasági kérdést nem a magas politika álláspontja szerint kellene tekinteni: politikától mentes közügy is, amely különböző vonatkozásaiban az ország egész lakosságát érdekli, mert nyilvánvaló, hogy a földmivelő mennyire bírja a föld termőképességét fokozni, minden megélhetési ágra kihatással van.

Az elhangzott beszédek, észrevételek és panaszok hangja természetesen különböző. Az egyik nincsen bizalommal a kormány iránt s nem szavazza meg a költségvetést, a másik bi-

zalommal van a kormány iránt, amelynek a jóvoltából képviselő.

De másfelől meglátszik, hogy ennél a nem is politikai tárgynál nem jogtudósok, hanem gyakorlati gazdák beszélnek.

Ezabban mutatkozik, hogy bármilyen politikai pártiak is a beszélők, egyformán felpanaszolják azt, hogy a kormányzat a földmivelésügy fellendítésére, előmozdítására, fejlesztésére a többi tárakhoz képest aránylag igen csekély összeget fordít.

Egyébként azonban igen eltérő nézetek vannak a képviselőház gazdái között a földmivelésügy fellendítése körül. A miként hogy az országban különbözők a helyzetviszonyok. A tótvideki gazda azt mondja, hogy a tótok csak pénzszerzés céljából mennek Amerikába. De a zalai gazda azt mondja, hogy a tulajdonai magyart bizony csak a földhiány és az elpusztulás kényszeríti ki a föld másik végére.

Az egyik azt mondja, hogy tulteng a magtermelés, kár a legelőket pusztítani, a másik azt mondja, hogy mit sem érnek a legelők, mert a feljavítások érdekében ezer év óta mit sem tett az állam.

Az egyik értéktelennek tartja a homoki borokat, a másik ezt az állítását teljes joggal utasítja vissza.

Az egyik hibáztatja az erdészetet a tulságba vitt erdősítésekért, amik a legelőgazdaság rovására mennek, a másik a védelmébe veszi őket, mondván, hogy nem az erdészek a hibásak, hanem az a baj, hogy rossz az erdőtörvény.

S így tovább. Ez a sorséri ahalászatot, a ló-, marha-, sertés- és baromfitenyésztést, mindenütt feljajdulások tapasztalhatók, csendesebb, vagy hangosabb hegedűszóban.

Általán kifogásuk van a rendszer ellen, a sok hivatalos copf ellen, amiknél fogva gyors elintézésre váró fontos ügyek időtlen időkig elintézetlenül hevernek a központi főhivatalokban.

A vadászati törvény fonákosságait és hibáit azonban csak egy nemzetiségi képviselő említette föl. E törvényről régen ismeretes, hogy urak csinálták a maguk használatára s a földmivelő kisbirtokosság rovására.

A képviselőház ülése.

(Fővárosi tudósítónk jelentése.)

Budapest, máj. 5.

A képviselőház mai ülésén Berzeviczy Albert elnökölt. Mélyen megrendülve jelenti Hieronymi kereskedelemügyi miniszter halálát. (Az egész ház feláll a Justh-párt kivételével.)

Kegyeletes szavakkal parentálja el az elhunyt minisztert, magasztalja érdemeit. Indítványozza, hogy a Ház jegyzőkönyvébe vegye az elhunyt érdemeit. (Általános helyeslés.) Indítványozza továbbá a mai ülés berekesztését és hogy a Ház a holnapi temetésen testületileg vegyen részt.

Utána Khuen-Héderváry, Apponyi Albert, Széll Kálmán, Juriga Nándor, Szabó István méltatták az elhunyt nagy szellemét s a veszteséget, mely az egész nemzetet érte.

Justh Gyula röviden emlékezik a halotról. A munka emberét tisztelte benne s politikai ellenfelei között mindig nagyra becsülte Hieronymit.

A felszólalók mind hozzájárultak az elnöki indítványokhoz s ezzel az ülés véget ért.

POLITIKA.

(Fővárosi tudósítónk jelentése.)

Budapest, május 5.

Részvétnyilvánítások.

Herceg Pálffy Miklós ma délelőtt személyesen jelent meg a miniszter özevegénél, hogy részvétét tolmácsolja. — József főherceg megleghangú táviratot küldött az özevegnek. — A képviselők egy közös íven aláírva fejezték ki részvétüket. — A tőzsdetanács ma délelőtt rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen elhatározta, hogy a ravatalra koszorút küld s a temetésen képviselteti magát. A királyt József főherceg fogja képviselni.

Minisztertanács.

Ma délelőtt Khuen-Héderváry elnöklésével minisztertanács volt a Házban, amelynek főtárgya az volt, hogy ki legyen Hieronymi helyettese. Egyelőre Lukács fogja vezetni az ügyeket.

Hieronymi Károly

Hetek óta aggódva várta az ország a Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter betegségéről szóló híreket. Az utolsó napokban az orvosi bulletin javulást jelentett s a kedvező fordulat az egész országban közörmöt keltett. És most szomoruan kell konstatálnunk, hogy az öröm korai volt: a nagy államférfi, a munka és alkotások minisztere tegnap délután örökre lehunyta a szemét. A miniszter halálát mindenütt mély részvét és sajnálat kíséri. Az ország gazdasági fejlesztésének erős oszlopa dőlt ki, akitől igen sok alkotást vártunk és akinek lángelméje be is váltotta volna terveit, ha el nem szőlítja a halál.

Tavaszi ujszerű angol double kelmék

Nyári costum és ruha imprimé selymek

Grenadin, delain, ruhavászon és finom mosóárak

Női fehéreműek — Napernyő különlegességek

GOMBOS JENŐNÉL Fő-utca 39. szám. (Dómmal szemben).

Az egész országot mélyen megdöbbentő hír, hogy Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter meghalt.

Tegnap május 4-én délután 5 órakor érte utol a halál Hieronymit. Bár súlyos beteg volt, azért mégis megdöbbentő gyorsasággal következett el szomorú vége.

Tegnap délelőtt még reményt fűztek felgyógyulásához. A beteg ágyához hívott Weiser bécsi orvos-tanár tegnap a miniszter kezelő-orvosával megbeszélést tartott és ebből kifolyólag a következő jelentést adták ki: Influenza folytán tüdőgyulladás állott be, amely nem nagy terjedésű. A szív működése elég kielégítő. Hőmérsék 38 fok körül ingadozik. Állapot súlyos, de nem reménytelen.

Délután azonban megváltozott a miniszter reményt adó állapota. Hirtelen rosszul lett úgy, hogy Leimetter Kapisztrán János tabáni plébánost hívták sürgősen hozzá. A halotti szentségek felvétele után, háromnegyed öt órakor azután a halál örökre lefogta a nagybeteg szemét.

Az elhunyt miniszter 72 éves volt s betegségig megőrizte hatalmas munkásságát. Még a betegágyában is dolgozott s naponként intézte reszort-ügyeit. Halála nagy vesztesége a magyar közéletnek. Kimagasló, nagy politikust, hatalmas alkotások szakemberét vésztettük el benne.

A tűzvédelem fejlesztése.

Az oltás nehézségei a Desseffy-palotánál.

Beszélgetés a tűzoltó-főparancsnokkal.

A Desseffy-palota tetőtűznél a tűzoltók derék munkáját több oldalról érte kritika, amint az rendszerint meg szokott történni. A legkevésbébbé hozzáértők pedig a lehangosabbak s ezek most is tele szájjal kürtölik uton-utfélen a maguk késői okoskodását, amelylyel ugyan még egy égő gyufaszkatulyát sem lehet eloltani. Nálunk azonban rendszer, hogy a gáncs megelőzi az elismerést s ha szűkmarkúan mérjük is ez utóbbit, annál bővebben szórjuk az előbbit. A közönség szigorú kritikusa, de nagyon rossz segítőtársa a tűzoltóknak. Így volt ez tegnap is, attól kezdve, hogy a grófi-palota zsindeletéből az első füstoszlop előtört, mindvégig, amíg a tűzoltók és a katonaság, nehéz és felelőségteljes munkájukat életük kockáztatásával végezték.

Mi láttuk a megfeszített oltási és mentési munkát s arról csak dicsérettel tudunk megemlékezni. A szomszédos zsindeletetős

Kraft-féle ház csakis ennek köszönheti megmaradását, nemkülönben a másik oldalon levő, tőszomszédos Pollacsek-féle ház is.

Mit mond a főparancsnok?

Hibák természetesen voltak a tűz ellen intézet támadás taktikájában, de ennek meg vannak a maga okai, melyek nem irhatók a tűzoltók rovására. Magunk is ezen a nézetben voltunk, mert tudjuk, hogy ott, ahol mindössze 8, legfeljebb 10 hivatásos tűzoltó vonulhat ki, egy hatalmas épülettömb megvédésére azok munkája nem lehet tökéletes. De megerősítést nyert nézetünk ama tényeladatok által, melyeket, Mihalik Béla tűzoltó főparancsnok közölt velünk, kit felkerestünk és az oltás részletei felől megkérdeztünk.

Mihalik Béla, aki a legutóbbi tüzesetnél szenvedett balesetet még nem heverte ki teljesen, ott volt a tegnapi tűznél, melynél Heissig Sándor szárnyparancsnok vezényelte az embereket. Heissig szerepléséről, kinek ez volt az első, u. n. tűzpróbája, az elismerés hangján beszélt. Intézkedéseit helyénvalónak, kommandóját erélyesnek mondja, bár a teljes áttekintéshez szükséges higgadság és nyugalom felett nem rendelkezett. Ez azonban megjön a gyakorlattal.

A tűzoltó legénység és a katonaság fegyverzetten és derekasan viselkedett. A tüzet bejelentő Váry Gyula kereskedő, akinek az üzlete az égő ház tőszomszédságában van, csak szobátüzet jelzett és nem egyenesen a tűzörségre, hanem a rendőrségre telefonált s így a hír csak kerülő uton és idővesztéssel jutott az őrséghez. A tűzoltók ugyan szobátüzet esetén is nagyobb felszereléssel vonulnak ki elővigyázatból, ezuttal azonban nem teheték meg, mert nem állott elég ló a rendelkezésükre,

Elvitték a lovakat.

A tűzoltóság 3 pár lova közül 1 párat a városi gazda elvitt az istállóból anélkül, hogy helyettesítőkről gondoskodott volna. Tulajdonképen 4 pár ló áll a szerkocsik szolgálatában, de nappal 1 pár a polgármesteri fogatba van fogva s így csak 2 pár lóval vonulhatott ki az őrség a tűzhöz. A nagy tolólétrát ezért nem vihették mindjárt magokkal, pedig ezzel megvédhették volna a homlokzat tetőzetét. A tolólétráért vissza kellett küldeni a lovakat s mire az a tűzhöz érkezett, a száraz, pudvás fedélszerkezet egy lángtenger volt.

Gyenge a víznyomás.

Hiba volt, hogy a vízvezeték nyomása nem volt rendes és ezért a víz a csövekből igen gyenge sugárban tört csak elő. Mióta vízvezeték van, szivattyuk nélkül dolgozik a tűzoltóság, de a víznek normálisan hét atmoszférára nyomással kell ömlenie, ami ezuttal nem volt meg.

Kevés a tűzoltó.

A hivatásos tűzoltók száma mindössze csak 14. Ezekből telik ki a központi-, a színházi- és a toronyőrség, mely természetesen nem hagyhatja el a helyét. A még nem szentesített tűzoltó-törvény értelmében Kassán, mint 40.000-nél több lakossal bíró városban, legalább husz hivatásos tűzoltónak kell lennie. Ma csak 8, legfeljebb 10 ember vonulhat ki a tűzhöz.

Létszámemelés szükséges.

A tűzoltók látják el Kassán a mentési szolgálatot is, ami évenként 2 kocsi-val 800 esetenél való közreműködést jelent. Égető a szükség egy harmadik mentőkocsira is s ez már maga is indokoltá tenné a tűzoltói létszámnak 20-ra való felemelését.

Az önkéntes tűzoltók igen hasznavehető emberek, akik csodálatos lelkesedéssel teljesen ingyen szolgálják a közérdeket, de amíg a tűzhöz kerülnek a rendes foglalkozásuk mellől, rendszerint javában folyik a munka.

Új tűzoltó laktanya.

Az agilis tűzoltó főparancsnok, akinek neve a kassai tűzoltó- és mentő-egyesület történetével egybeforr, beszélt még arról a tervéről is, hogy a tűzörség laktanyájával és szertárával a mézáró-utcai katonai raktárat kellene berendezni, amit a kincstár igen olesón adna a városnak át. Egy megfelelő központi laktanya mindenesetre feltétele a tűzoltás és mentő-egyesület kifejlesztésének. Ezzel a kérdéssel még bővebben fogunk foglalkozni.

Meddő pályázat.

A kioszkbérlet körül.

A város az idén alaposan kitarozta a Széchenyi-ligetet, mely a szerződés értelmében a poprádi sörgyár birtokából a város tulajdonába ment. A régi kioszk képe egészen megváltozott. Valósággal a fővárosi nyári helyiségek méreteit öltötte magára. A terem, a terraszs kétszer akkora, mint eddig volt s a mellék helyiségek is megfelelően bővültek. A kioszk területét csinos vasrácsal veszik körül, ami fokozni fogja nagyvárosi jellegét.

És most, hogy ilyen pompás helyiség áll rendelkezésre, érthetetlen okokból még eddig nem akadt olyan pályázó, akit számba lehetett venni. Mielőtt a kioszk felépítését a város elhatározta, Szentgyörgyi Ferenc kávé és volt kioszkbérlet véleményét is kikérte, hogy hogyan gondolná a kioszk átalakítását. A városi tanács elfogadta a véleményt és ezen az alapon elkészítették a tervet. Ekkor Szentgyörgyi Ferenc kijelentette, hogy évi 3000 korona bér mellett 12 évre kibérli és saját kezelésbe

veszi a kioszkt. A tanács azonban, a törvény szellemének megfelelően pályázatot írt ki, mire Szentgyörgyi kijelentette, hogy a pályázatban nem vesz részt.

Ezt megelőzőleg azonban a többi aspiránsokat értesítette, hogy ő kapja a kioszkt. Mikor tehát a városi tanács kiírta a pályázatot, a többi aspiránsok nem adtak be pályázatot s egyedül csak Szentgyörgyi pályázott.

És most már csak 1600 korona bért ajánlott fel. Persze ezt a tanács nem fogadta el. Erre kiírták a második pályázatot, mely május 3-án járt le. Megint csak egy ajánlat érkezett: Reigel Ernő vasuti vendéglős ajánlata évi 2000 korona bérrel. A tanács ezt sem fogadta el, miután ilyen bérösszegek mellett ráfizetne a kioszkra és ezért nincs semmi oka, hogy a vállalkozót az adófizetők rovására szerződéssel ruhazza fel.

A kioszk minimális bére: 2750 koronánál kevesebb nem lehet. A város majdnem 25 ezer koronát fektetett bele az új építkezésbe. Ennek évi 5 százalékos kamata 1250 korona. A városnak eddig a kioszk évi 1600 koronát jövedelmezett. Ennyit fizetett a régi tulajdonos, a poprádi sörgyár. Ezt a jövedelmet is fel kell venni: így az évi végösszeg 2750 koronánál kisebb nem lehet.

Egyébként a tanács el van határozva, hogy ha alkalmas ajánlatot nem kap, a kioszkt zárva tartja. Inkább legyen egy-két évig vesztesége, minthogy minden haszon nélkül olyan összegért adja bérbe, melyből az amortizáció ki nem telik. Egy másik terv szerint a tanács sörgyárakkal fog tárgyalni a kioszk bérlete ügyében. De azt nem tartjuk szerencsés dolognak. Mert ha a sörgyár mint bérlő a bérösszeget illetőleg ha jó garanciát is nyújt, a vezetés garanciája már kétséges. A sörgyárak rendszeren albérlőkkel dolgoznak s a régi kioszknál láttuk, hogy a közönség sinylette meg az üzletvezetés misériát. Össze kell hívni a kassai vendéglősöket és kávézókat, talán személyes eszmecserével sikerül a kioszk-bérlet ügyét elintézni.

Kamarai közgyűlés.

Technológiai muzeum Kassán.

A nyári menetrendről.

A Kassai Kereskedelmi és Ipar-kamara tegnap délután rendes havi közgyűlést tartott a kamara tanácstermében. Kozák János al-elnök elnökölte alatt.

Siposs Aladár dr. titkár a miniszteri rendeleteket és leiratokat ismertette, majd az ügyforgalomról tett beszámolót.

A kereskedelmi miniszter Londonban magyar otthont létesített. Erről a kamarát is értesítette, amit örömmel vettek tudomásul.

A világiállítást illetően a kamara úgy határozott, hogy sem a magyar ipar, sem a kereskedelem szempontjából nem kívánatos.

Ezután a titkár részletesen ismertette a Kassán létesítendő technológiai muzeum kérdését.

A kamara rég foglalkozott egy gépkipisérleti, gépbemutató intézet létesítésével. E célból a várostól a Ferenc József-tér volt kaszánya épületben helyiséget kért. A város a kért helyiséget nem volt hajlandó átengedni, ellenben a Ferenc József-téri iskola háta mögött levő teret akarta a technológiai muzeum rendelkezésére bocsátani. A terv azonban néhány év előtt elaludt, de most ismét felszínre került és beadvány készül a városi közgyűléshez, amelyben a város támogatását kéri.

A technológiai muzeum a felsőbb ipariskolával volna összekötetésben. Annak tanári kara látná el a vezetést. Az épület állana egy demonstráló nagyterem, egy oktató terem, egy kiállítási teremből. Az intézet szakszerű tanácsokkal látná el az iparosokat és bemutatót a készítői eljárásokat. A terv megvalósításához a miniszterium támogatása szükséges.

Nagy érdeklődést keltett a Kassa—Temesvári vasút ügye, úgyszintén több kívánság merült fel a Máv. nyári menetrendjét illetően.

Értesítések

— **Kassavidéki Turistakör** május hó 14-én délelőtt 11 órakor, a Kazinczy-kör helyiségében (Fő-utca 53. sz. Spielmann-ház, első emelet, udvar) rendes közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkári jelentés. 3. Az 1910. évről szóló zár számadás beterjesztése. 4. A folyó évi költségelirányzat tárgyalása. 5. A megüresedett tisztviselői és választmányi tagsági helyek betöltése. 6. Esetleges indítványok. Jegyzet Az indítványok a közgyűlést megelőzőleg nyolc nappal előbb az elnöknek írásban benyújtandók. — Együttal a közgyűlést megelőző napon folyó hó 13-án este 8 órakor, a Társalgási Egylet (Fő-utca 82. szám) kertjében tartandó barátságos összejövetelre a Kör tisztelt tagjai meghívotnak.

— **Hangverseny az Andrassy-kávéházban.** Szombaton, azaz e hó 6-án este 8 órakor a 34. gy. e. zenekara Neidhart Alajos karmester személyes vezetésével hangversenyt rendez a következő műsorral: 1. Neidhart: A tábornok utazása, induló. 2. Bellini: A Norma című

opera nyitánya. 3. Eysler: Keringő a „Schützenliesl“ c. operettéből. 4. Neidhart: Egyveleg az Obsitos c. operettéből. 5. Moreno: Egy keringő est, egyveleg. 6. Lehár: Ábránd a Cigányszerelem című operettéből. 7. Eysler: A csók nem bűn, dal. 8. Neidhart—Huszka Egyveleg a Gül baba c. operettéből. — Szünet. — 9. Suppé: Pique Dame c. operájának nyitánya. 10. Strauss J.: Egyveleg a Börsegérből. 11. Petrus: A hetedik menyországbán, egyveleg. 12. Neidhart: Magyar induló.

— **Kirándulás Olaszországba.** Az olasz egység félszázados jubileuma alkalmából folyó évben Olaszországban rendezett kiállítások meglátogatását a magyarországi kereskedelmi és iparkamarák, Magyar Kereskedelmi Csarnok, Magyar Gyáriparosok Országos Szövetsége, Országos iparegyesület és az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés elhatározták és az utazás rendezésére a m. kir. kereskedelmi muzeumot felkérték. E kirándulás módját fog nyújtani a résztvevőknek nem csak arra, hogy a látványosságokat megtekinthessék, amelyek az egyedül, vagy pedig a rendes kiránduló társaságokkal utazók számára hozzáférhetők, hanem arra is, hogy az olasz érdekkörök segítségével mélyebb betekintést nyerhessenek Olaszország bántulatosan fejlődő gazdasági életébe s ez által élvezetes oldala mellett valóságos tanulmány ut jellegét ölti magára. A tervezett ut programja a kassai kereskedelmi és iparkamara titkári hivatalában megtekinthető.

— **Háziipari kiállítás.** A megyeháza dísztermében levő háziipari kiállítás vasárnap este bezárul. A kiállítást állandóan sokan látogatják és sokat vásárolnak is. Nagyobb vásárlást eszközöltek: gróf Zichy Károlyné, Kaszab Béláné, Rohringer Sándorné, Kelez Andor, Halmy Károlyné, Arányi Antal, Legányi Andor, Aba János, dr. Varga Kálmán stb. stb. Ezen kiállítás meg is érdemli a közönség érdeklődését, mert gyönyörű dolgok vannak itt felhalmozva és igen olcsók is. A kiállítás vezetősege ezúton is köszönetet mond a kassai hazafias sajtónak az önzetlen támogatásért, melyben a kiállítást részesítette.

— **Tűzvizsgálat a Dessewffy-palotában.** Ma délelőtt tartották meg a tűzvizsgálatot a tegnapi leégett Dessewffy-palotában. A vizsgáló-bizottság tagjai voltak: *Mihalik* Béla tűzoltóparancsnok, *Juhász* Mór rendőrfogalmazó, *Rozics* Jenő főszámvevő, *Vukovics* Károly dr. ülnök. A vizsgálat megállapította, hogy a szomszédos *Netusil* Vince hentes husfűstőlőjéből egy szikra átesapott a Dessewffy-palota zsindeletjére. Miután a zsindelek és a fedélszerkezet már nagyon korhadt volt, a

tűz gyorsan elterjedt. A szobákban nincs kár, a boltosatos építkezés a grófi palota butorait és műtárgyait megvédte a tűz ellen.

— **Lakásfosztogató betörők.** Szilveszter Ferenc, az Andrassy-kávéház szolgájának lakásába tegnap két helynéküli szolga: *Nagy* János és *Nagy* István betört s onnan egy ládát ellopott. A ládát a Széchenyi-ligetben felbontották s abból egy ezüst órát, egy gyűrűt, láncot, továbbá 64 korona készpénzt magukhoz vettek, míg a láda többi tartalmát: ruhát és fehérneműt ott hagyták a ligeti pad alatt. A rendőrség már este letartóztatta a két betörőt, akik el akartak Kassáról utazni.

— **Biztosítás anyaság esetére.** Egy németországi biztosító-társaság új üzletágat vezetett be, amelynek felvirágzásától az egyke-rendszer terjedésének megállítását remélik. Az üzletág: biztosítás nők számára anyaság esetére. A biztosítottak a gyermekágy tartama alatt a biztosítási összegnek megfelelő pénzüsszegben részesülnek. Ezen üzletág természetesen a szegényebb néposztály soraiban talál üzletfelekre.

— **„Gallért, kézelőt úgy széles Magyarország senki sem tisztít: ez factum.“** Így ír a Haltenberger-féle gőzmosógýárról K. Á. torjai földbirtokos. — Nevezett gyár naponta számos elismerő levelet kap munkája kiválósága révén s elismert tény, hogy ruhaneműeket a legszébben tisztít és fest.

Színház

— **Pataki Vilma bucsuja.** Szombat este bucsuzik el *Pataki* Vilma, a társulat kedvelt primadonnája a *Lili* operett címszerepében. A távozó énekesnő több szerepben igen szép sikert aratott. Így legutóbb a *Cigányszerelem*, *Gésák* és *Szultánban* lelkes elismerést aratott. *Lili* a legbájosabb szerepek közé tartozik. *Pataki* Vilma egyéniségének nagyon megfelel s azt hisszük, holnap esti bucsuja a közönség jó emlékében marad. A tűzért *Virányi* Sándor, a nagybácsit *Tihanyi*, a bárót *Bartha* játsza. A bucsuelőadás iránt élénk az érdeklődés.

— **Móricz Zsigmond új paraszt-története.** A *falu* címen gyűjtött össze *Móricz* Zsigmond, a magyar paraszt lelkületének kitűnő ismerője, három falusi történetet, három egyfelvonásos darabban. — A *falu*, a Nemzeti Színházban került színre és a szerzőnek ép oly zajos sikert aratott — mint a *Sáríbiró*. *Móricz* Zsigmond új művét vasárnap este mutatják be a kassai színpadon, igen gondos előadásban

SPORT.

Házi viadal.

Két footballmérkőzés.

Mozgalmas vasárnapja lesz ezúttal a Rákóczi-körúti sporttelepnek. Aki csak egy kis érdeklődéssel viseltetik is a nemes sport iránt, annak lesz alkalma gyönyörködhetni a legszebb és legizgalmasabb eseményekben. Vasárnap tartja ugyanis a KAC. második házi viadalát, melyen a club atlétái már teljes készütséggel fognak egymás ellen sikra szállni. Azonkívül érdekesnek ígérkezik a felvidék két derék munkásapatának bajnoki labdarugó mérkőzése, meglátjuk a régieket, de sajnos kevésbé állandó „Kassai Munkás Torna Egylet“, vagy az ifjabb, de összetartóbb „Matheózi Munkás Sportegylet“ lesz-e a győztes? A KAC. utóbbi időben oly szép eredményeket elért csapata pedig a „Fővárosi Testedzők Körének“ igen jó hírű csapatát látja vendégül.

Szóval lesz elég érdekes esemény kint a sporttelepen, csak közönség is legyen, ne hogy városunk derék sportegylete fáradságos törekvése mellett még anyagi áldozatába is kerüljön a sport fejlesztése. A közönség érdeklődése és támogatása a sportoló ifjúságra is kitűnő lelkesítő hatással van, már pedig ha más városbeli csapatokat hívunk magunkhoz vendégül, kívánatos, hogy a közönségben legalább annyi „Lokálpatriotizmus“ legyen, hogy saját városbeli fiainak küzdelmében végig gyönyörködjék s azokat tömeges megjelenésével is biztassa a győzelemre. Reméljük, hogy ezentul már így is lesz.

TÁVIRATOK.

A Kassai Estilap távirata.

A trónörökös Budapesten.

Bpest, máj. 5. Ma délben 1 óra 20 perckor *Ferenc Ferdinánd* trónörökös váratlanul megérkezett Budapestre. Az egész oly meglepetésszerűen történt, hogy senki sem várta hivatalosan a trónörökösöt. Politikai körökben úgy hírlík, hogy a trónörökös útja a katonai perrendtartás kérdésével van összefüggésben.

Nagy tüzvéz.

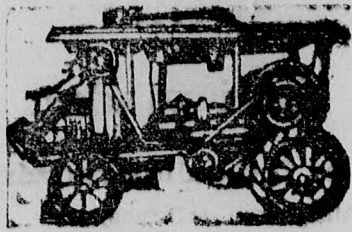
Zilah, május 5. Zilahról jelentik, hogy a szilágymegyei Ökörítő teljesen leégett. A kár meghaladja a 300.000 koronát.

Varsányi Irén visszatér.

Bpest, május 5. Budapestről jelentik, hogy *Varsányi* Irén, a Vigszínház kitűnő művésznője, visszatér családjához. A Molnár Ferenc-féle házasságból semmi sem lesz.

Vasuti katasztrófa.

Lembesg, máj. 5. Lembergben a vasuti állomáson két vonat összeütközött. Számos halott és rengeteg sebesült esett áldozatul a katasztrófának.

Világhírű magánjáró és vontatható
benzinlokomobilok és cséplőgépek

Hegyes vidéken is kitűnően beváltak.

A legmegbízhatóbb és legbiztosabb üzem,
csökély benzinfogyasztás, egyszerű szerkezet.

Szivógáztelepeink világhírűek.

Svéd nyersolajmotorok.

Magánjáró és vontatható

fafűrészelő és kötőrők.

Teljes malomberendezések.

Gőz és járgányos

cséplő készletek.

Kellner és Schanzer

Budapest, V., Anich-utca 2. szám.
Ügynökök, közvetítők díjaztatnak.

Mandel Jenő

KASSA, Fő-utca 114.
a nagy laktanyával szemben.

Katonai és egyenruházati felszerelések. Önkénteseknek, csendőrségnek és vasutasoknak a legolcsóbb bevásárlási forrás.

Modern kereskedelmi és ipari célokra alkalmas 2 emeletes raktár nagy udvarral azonnal kiadó. Esetleg istálló és kocsiszinnel. — Felvilágosítást ad: **Grosz Adolf és fia** irodája, Schalkház épület.

Angol női divatterem

nyílt meg Kassán, Deák Ferenc-utca 38. sz. alatt.

Kosztümök, alkalmi és utcai ruhák, paletok, pongyolák modern szabásban, pontosan a rendelt időre készülnek. — Gyászruhák 24 órán belül.

Szíves pártfogást kér:

SZELEY JÓZSEFNÉ.

Kassai Kerületi Munkásbiztosító Pénztár.

3688/1911. szám.

MEGHIVÓ.

A Kassai Kerületi Munkásbiztosító Pénztár

1911. évi május hó 21-én délelőtt 10 órakor

== a városháza közgyűlési termében ==

rendes évi közgyűlést

tart, melyre a közgyűlési kiküldöttek tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó, a közgyűlés szabályszerű egybehívásának igazolása s a határozatképesség megállapítása.
2. A jegyzőkönyv vezetőjének és hitelesítőinek kijelölése.
3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentéseinek, továbbá az 1910. évi zárószámadások előterjesztése és az évi felesleg $\frac{1}{3}$ részének hovaforditása, valamint a fölmentvény megadása iránti határozathozatal.
4. Az 1912. évi költségeloirányzat megállapítása.
5. Előterjesztés a pénztár alapszabályai 7-ik szakaszának módosítása iránt, a természetbeni járandóságok pénzbeli egyenértékének megállapítása tárgyában.
6. Az alapszabályok 22-ik szakasza értelmében beérkezett és szabályszerű indítványok tárgyalása.

Kassán, a Kassai Kerületi Munkásbiztosító Pénztár igazgatóságának 1911. évi május hó 3-án tartott üléséből.

Románszky s. k.
ügyvezető igazgató.

Wirtschaftler s. k.
igazg. elnök.

Az életbiztosítás legelőszzerűbb módja

ha azt takarékbetéttel kötjük egybe. A betett összegek bármikor kamatos kamataikkal együtt felvehetők. Elhalálozás esetén a biztosított tőke haladéktalanul esedékes. 15 év múlva, ha a betevő életben van, tőkáját kamatos kamataival visszakapja.

Befizetés: heti 1 koronás részletekkel.

Bővebb felvilágosítást szívesen nyújt a

Kassai Jelzálogbank Részvénytársaság.

BAUERNEBL ÉS FIA

sörfőzde és malátagyár

Telefonszám 78. **KASSA.** Alapítva 1857.

Termeli a legjobb minőségben a következő söröket

Király-sör — Legújabb műszaki beren-

Korona-sör — dezéssel és mesterséges

sötét **Bajor-sör** — pinczehűtéssel felszerelve.

Nagyobb küldemények saját jéggel hűtött szállító-kocsijainkban szállítanak. A különböző minőségű sörök szállítása palackokban történik. Bővebb felvilágosítással, nemkülönben árjegyzékkel kívánatra a sörfőzde készségeivel szolgál.

ROYAL nagy étteremben kizárólag a sörfőzde söre méretlik ki.

MEGNYILT!!

Moskovits Anatomiai cipőgyár fiók-üzlete
Kassán, Fő-utca 25. sz.

Dus raktár a legjobb kivitelű és legkellemesebb viseletű anatomiai női-, uri- és gyermekcipőkben.

Modern berendezés.

Külön kényelmes próbafűlék.

Talpba vésett szabott egységár.

Pontos és előzékeny kiszolgálás!